

Asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttäjärekisterin rekisteri- ja tietosuojaseloste

Versiot	Laadittu	Hyväksytty	Hyväksyjä
1	12.3.2014		
2	17.02.2016		Johtoryhmä

REKISTERIN NIMI ASIAKAS- JA POTILASTIETOJÄRJESTELMIEN KÄYTTÄJÄREKISTERI

REKISTERIN PITÄJÄ

Käyttäjärekisteri on henkilörekisteri, joka on perustettu Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymää varten. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymällä on oikeus määrätä rekisterin käytöstä. Rekisterin pitäjänä toimii:

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä
Postiosoite: PL 25, 92101 Raahe
Käyntiosoite: Rantakatu 4
Puhelinvaihte: (08) 849111

REKISTERIN VASTUUHENKILÖ

Rekisterin vastuuhenkilö huolehtii siitä, että rekisteritoiminnot suunnitellaan ja toteutetaan säännösten ja määräysten mukaisesti.

Rekisterin vastuuhenkilöt ovat

Terveysten ja sairaanhoidon palvelujen tulosaluejohtaja, johtava lääkäri Matti Mäntymaa
puh. 044 439 4500
sähköposti: matti.mantymaa@ras.fi

Hoidon ja hoivan palvelujen tulosaluejohtaja Mervi Koski
puh. 044 439 4692
sähköposti: mervi.koski@ras.fi

Perhe- ja psykososiaalisten palvelujen tulosaluejohtaja Antti Tornberg
puh. 040 135 7850
sähköposti: antti.tornberg@ras.fi

REKISTERIN YHTEYSHENKILÖ

Rekisterin yhteyshenkilöt antavat rekisteristä tarkempia tietoja sekä vastaavat rekisteriselosteen ajantasaisuudesta.

Henkilöstöpäällikkö Mikko Weissenfelt
puh. 040 5190888
sähköposti: mikko.weissenfelt@ras.fi

Tietosuojavastaava Kaisa Kinnunen-Luovi
puh. 040 1357673
sähköposti: kaisa.kinnunen-luovi@ras.fi

Tarkastus- ja oikaisupyynnöt lähetetään osoitteeseen:
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä
KIRJAAMO
92101 Raahe

REKISTERIN KÄYTTÖTARKOITUS

Käyttäjärekisterin käyttötarkoitus on asiakas- ja potilasrekisterien käytön seuranta ja henkilötietojen suojaaminen. Tämän käyttötarkoituksen mukaisesti rekisterin tietoa käytetään Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasrekisterin käyttöoikeuksien määrittämiseen, asiattoman käytön estämiseen, asiallisen käytön todentamiseen sekä epäiltyjen väärinkäyttötapausten selvittämiseen sekä asiakkaan/potilaan tiedonsaantioikeuden toteuttamiseen.

REKISTERIN PITÄMISEN PERUSTE

Käyttäjärekisteri perustuu henkilötietolain 32 §:n, lain potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) 13 §:n, lain sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007) 5, 19 ja 20 §:n, lain viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 11 ja 18 §:n, STM asetuksen potilasasiakirjoista (298/2009) 24 §:n sekä asiakasasiakirjalain 23 ja 26 §:n säännöksiin, joissa kuvataan rekisterinpitäjän velvollisuutta suojata salassa pidettäviä tietoja, potilasta hoitavan oikeutta käsitellä potilasasiakirjoja, velvollisuutta kerätä tietoja potilasrekisterin tietojen käsittelystä sekä velvollisuutta antaa tietoja potilaalle hänen tietojensa käsittelystä.

REKISTERIN TIETOSISÄLTÖ

Käyttäjärekisteri koostuu Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän työntekijöille myönnettyjen käyttöoikeuksien rekisteristä, asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttäjärekisteristä sekä tiedonkäsittelyn rekistereistä (lokietorekisterit).

Käyttäjä- ja käyttöoikeusrekisteriin tallennetaan käyttäjän ja hänen käyttöoikeuksiensa yksilöimiseksi tarvittavat tiedot:

- käyttäjätunnus
- henkilötunnus
- työtehtävistä johdettavissa oleva käyttäjärooli tai roolit
- terveydenhuollon ammattihenkilön Valviran ylläpitämän attribuuttipalvelusta saatava ammatillinen koulutus (opiskelija-asema, ammattihenkilön nimike)
- yksikäsitteinen tunniste tai tunnisteet (VRK rekisterissä käytettävä yksilöivä tunniste ja mahdolliset muut organisaation sisäiset yksilöivät tunnisteet)
- käyttöoikeuden voimassaolo
 - o yksityiskohtaiset, rooliin perustuvat tietojärjestelmäkohtaiset käyttöoikeudet ylläpidetään kussakin tietojärjestelmässä

Tiedonkäsittelyn tiedot jakaantuvat tiedon luovutusta koskevaan luovutuslokirekisteriin ja tiedon käyttöä koskevaan käyttölokirekisteriin. Luovutuslokirekisteriin kuuluvat käyttäjän sellainen tiedon käsittely, jossa potilastietoja

luovutetaan suoraan rekisterinpitäjältä muun kuin oman rekisterinpitäjän toimintaan. Käyttölokirekisteriin kuuluvat tiedot rekisterinpitäjän omien asiakirjojen ja sille aluekatselun kautta luovutettujen asiakirjojen käsittelytiedot.

Luovutuslokirekisteriin tallennetaan:

- Mitä tietoja on luovutettu
- Kenelle) tietoja on luovutettu
- Kuka on luovuttanut tiedot
- Mihin tarkoitukseen tiedot luovutetaan
- Luovutusajankohta

Käyttölokirekisteriin tallennetaan

- Mitä tietoa on käsitelty
- Miten tietoa on käsitelty: katsottu tai muokattu
- Kuka on käyttänyt tietoja
- Käytön ajankohta päivän ja kelloajan tarkkuudella
- Tiedon käyttötarkoitus

SÄÄNNÖNMUKAISET TIETOLÄHTEET

Käyttäjärekistereiden ja käyttöoikeusrekisterin tiedot saadaan työntekijältä tai työntekijän esimieheltä. Henkilön henkilöllisyys tarkastetaan luotettavalla tavalla ennen käyttöoikeuksien myöntämistä. Terveystietojen ammattihenkilön ammattikoulutus tarkastetaan Valviran attribuuttipalvelusta ja työtehtävät esimieheltä. Käyttäjän henkilöllisyys todetaan virallisella henkilötodistuksella, jos käyttäjä saa VRK:n myöntämän varmenteen.

Käyttöoikeuksien määrittelystä vastaa asiakas- ja potilasrekisterin vastuhenkilöt. Käyttöoikeuksien myöntäminen perustuu roolipohjaisiin käyttöoikeuksiin. Käyttöoikeuksien määrittelyssä otetaan huomioon henkilön ammatillinen koulutus ja työtehtävät sekä työyksiköt.

Tietojenkäsittelyn tiedot kerätään eri asiakas- ja potilastietojärjestelmien lokitietojärjestelmistä.

ASIAKAS- JA POTILASREKISTERIN TIETOSUOJAVASTAAVA

Asiakas- ja potilasrekisterin tietosuojavastaava osallistuu lokirekistereiden seurannan suunnitteluun ja toteutukseen ja vastaa potilaan tiedonsaantioikeuden käytännön toteutuksesta.

REKISTERISSÄ OLEVIA TIETOJA LUOVUTUS

Käyttäjärekisterin tiedot ovat salassapidettäviä eikä niitä luovuteta sivullisille ilman lakiin perustuvaa oikeutta. Työnantajan edustajalla ja tietosuojavastaavalla tai hänen toimeksiannostaan toimivalla on väärinkäytön epäilyn selvittelyä, tietosuojan valvontaa ja potilaan tiedonsaantioikeuden toteuttamista varten oikeus saada tietoa rekisteristä.

REKISTERISTÄ OLEVIA TIETOJA HENKILÖTIETOLAIN MUKAINEN TARKASTUSOIKEUS

Rekisteröidyllä eli käyttäjärekisteriin merkityllä henkilöllä on oikeus saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja on talletettu henkilörekisteriin henkilötietolain 26 §:n mukaisesti ja miten niitä seurataan.

Pyyntö tiedonsaantioikeuden käyttämisestä osoitetaan rekisterinpitäjälle. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä, PL 25 92101 Raah.

LOKIREKISTERITISSÄ OLEVIA TIETOJA TARKASTUSOIKEUS

Asiakkailla (rekisteröity) ei ole henkilötietolain (523/1999) mukaista oikeutta tarkastaa lokirekisterin tietoja.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007) 18 §:n mukaan asiakkaalla on laissa mainituilla edellytyksillä oikeus saada asiakastietojensa käsittelyyn liittyvien oikeuksiensa selvittämistä tai toteuttamista varten kirjallisesta pyynnöstä viivytyksettä lokirekisterin perusteella maksutta mm. tieto siitä, kuka on käyttänyt häntä koskevia tietoja.

Sen sijaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 11 §:n 1 momentin mukaan "Hakijalla, valittajalla sekä muulla, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee (asianosainen), on oikeus saada asiaa käsittelevältä tai käsitteleeltä viranomaiselta tieto muunkin kuin julkisen asiakirjan sisällöstä, joka voi tai on voinut vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn."

Lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 7 §:n tulkinnan mukaan asiakkaalla voi olla erityinen tiedonsaantioikeus myös omiin lokitietoihinsa. Hyvä käytäntö on, että lokiin tallennettuja tietoja (lokiraportteja) luovutetaan vain silloin, kun tiedon pyytäjällä on oikeus saada näitä tietoja perustellusta syystä, esim. väärinkäytöstapaukset tai niiden epäily.

Kuntayhtymän työntekijöillä Henkilökunnalla on oikeus tarkastaa, mitä tietoja hänestä on kertynyt käyttölokirekisteriin tietojärjestelmän käyttäjänä tai tietojen käsittelijänä. Sen sijaan henkilökunnan oikeuteen tarkastaa omien asiakastietojensa käyttöloki, noudatetaan samoja periaatteita, mitä edellä on sanottu asiakkaiden/potilaiden oikeudesta lokitietoihin.

Kun kansalainen tekee rekisterinpitäjälle käyttölokin rekisterin selvityspyynnön potilasrekisteriin tallennettujen tietojen käytöstä tai terveydenhuollon toimintayksikölle tai Kelalle selvityspyynnön Kansalliseen Terveysarkistoon tallennettujen tietojensa käytön perusteista aloitetaan aina selvitysprosessi.

HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN LAINMUKAISUUDEN VALVONTA

Rekisterinpitäjä suorittaa säännöllistä käyttöloki valvontaa kuntayhtymässä hyväksytyn "käyttölokien seuranta- ja valvonta-suunnitelman" mukaisesti. Valvonta tapahtuu pistokokein ja asiakkaan, esimiehen tai työntekijän pyyntöön perustuen. Valvonnan suorittamisesta vastaa organisaatiossa tietosuojavastaava.

REKISTERIN TARKASTUKSEN PERUSTEELLA SYNTYVÄN VÄÄRINKÄYTTÖSEPÄILYN JATKOSELVITTELY

Jos minkä tahansa synn takia tehdyn käyttörekisterin tarkastamisen perusteella käy ilmi käyttöä, jonka epäasiallisuutta ei voida pois sulkea lokitietojen perusteella, selvitetään epäselvän käytön perusteet. Jos on syytä epäillä asiakas- tai potilastietojärjestelmien väärinkäyttöä, väärinkäytön selvitys etenee kuntayhtymässä hyväksytyyn käyttölokien seuranta- ja valvontasuunnitelman mukaisesti.

Väärinkäytön toteaminen johtaa sisäiseen seuraamusharkintaan. Asia käsitellään palvelusuhderikkomus -ohjeistuksen mukaisesti. Todettaessa vakava rikkomus tehdään tutkintapyyntö poliisille.

REKISTERIN YHDISTÄMINEN MUIHIN REKISTEREIHIN

Käyttäjärekisterin tietoja yhdistetään henkilökuntarekisteriin ja ei työsuhteisten henkilöiden rekisterin tietoihin käyttäjän henkilöllisyyden, yhteystietojen, työskentely-yksikön ja ammattiroolin selvittämiseksi.

REKISTERIN SUOJAAMINEN

Rekisteriä säilytetään ulkopuolisilta suojattuna. Asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttäjärekisteriin pääsevät järjestelmän pääkäyttäjät ja tietosuojavastaava. Esimiehillä on rajattu käyttöoikeus käyttöoikeusrekisterissä oman yksikkönsä työntekijöiden tietoihin. Tietosuojavastaavalla on käyttöoikeus lokirekistereihin.

REKISTEREIHIN LIITTYVIEN HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ TIEDOTTAMINEN

Rekisteristä ja sen seurannasta kerrotaan käyttäjäsitoumuksessa, jonka jokainen käyttäjä allekirjoittaa ennen kuin saa käyttöoikeudet asiakas- tai potilastietojärjestelmiin. Potilasrekisterin vastuuhenkilö hyväksyy rekisterin suojausperiaatteet sen jälkeen, kun ne on käsitelty tietoturvatyöryhmässä ja yhteistyötoimikunnassa.

REKISTERISELOSTEEN SAATAVILLAPITO

Rekisteriseloste on kaikkien toimintayksikön tietojärjestelmien käyttäjien luettavissa organisaation sisäisillä kotisivuilla. Lisäksi rekisteriseloste on nähtävissä potilaskertomusarkistossa, tietosuojavastaavan huoneessa sekä henkilökunnan ilmoitustaululla.